

Buitenkant en binnenkant

De kinderen leren over de relatie tussen buiten- en binnenkant

onderwerp

buitenkant van natuurlijke vormen

techniek

kleurpotloden

formaat

± 25 × 32 cm

onderwerp

binnenkant van natuurlijke vormen

techniek

kleurpotloden, potlood en gum

formaat

± 25 × 32 cm

Toelichting

Hoewel de begrippen buitenkant en binnenkant goed te onderscheiden zijn, horen ze in onze beleving onverbrekkelijk bij elkaar. In talloze stillevens door de gehele kunstgeschiedenis heen worden er bijv. vruchten – al of niet doorgesneden, half afgepeld en geschild – afgebeeld. Ook in de reclame worden fruit en fruitstillevens herhaaldelijk gebruikt. Het thema is daarom vertrouwd. Bovendien zijn er in de meeste huiskamers of keukens wel fruitschalen te vinden. Ook heeft elk kind wel eens bepaalde vruchten opengemaakt. De meeste vruchten kennen we daarom erg goed. Anders ligt dat nu bij de meer exotische vruchten. Wie weet dat de gepukkelde bruine schil van de lychee het witte vruchtvlees verbergt of dat de gladde meloen een prachtig bouwwerk van pitjes bevat? In deze lessen gaat de aandacht uit naar de tegenstelling – en tevens de samenhang – tussen buitenkant en binnenkant, tussen bol en hol, tussen eenvoudig en gecompliceerd en tussen 'ruwe bolster, blanke pit'. We kiezen voor niet alledaags fruit. Uiteraard kunnen ook schelpen, droogvruchten of boomschors gebruikt worden. In twee afzonderlijke lessen komen ze aan bod, omdat ze als thema een contrast vormen. Het tekenen zelf vormt geen tegenstelling, want in beide tekeningen gaat het om een zo natuurlijk mogelijke weergave, liefst op ware grootte.

Begeleiding bij de buitenkant

De leerlingen kunnen van thuis het een en ander meekrijgen, anders moet de leerkracht op zoek gaan. Een aantal natuurlijke vormen worden op een stillevensachtige manier bij elkaar gelegd. Rondom wordt een groepje van vier tot zes kinderen geplaatst. Per groepje wordt het stilleventje eerst bekeken. Is het van alle kanten even leuk? We kijken eerst door een zoekertje. Om de beurt geven de kinderen aan wat er precies te zien is en

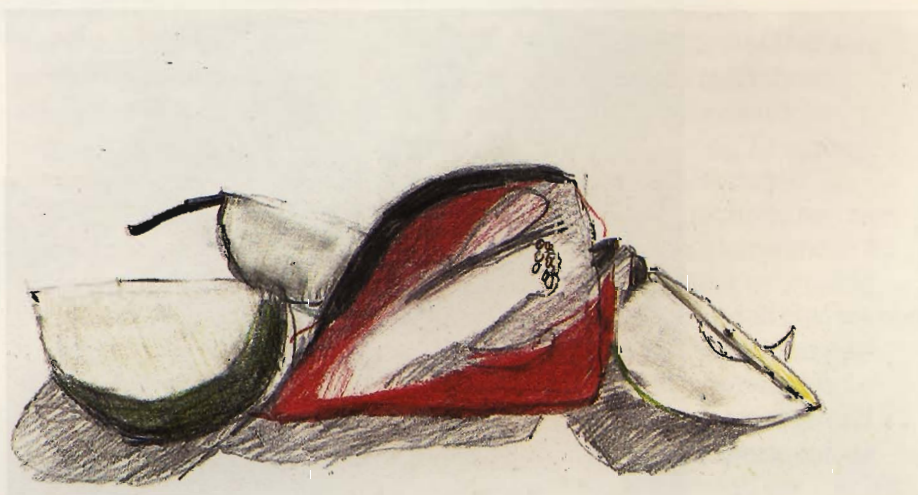

Buitenkant-binnenkant, 11 jaar

hoe het eruit ziet. Eerst wordt verteld welke vrucht het is en waar die vandaan komt. Hebben de kinderen goed geobserveerd, dan lukt het schetsen veel beter. Het schetsen kan al direct met kleurpotloden. Niet te hard drukken. Na de schets volgt de uitwerking met kleur. Schaduwpartijen kunnen worden gemaakt door vermenging met het zachte tekenpotlood.

Begeleiding bij de binnenkant

Liefst de volgende dag of zo snel mogelijk daarna worden de vruchten doorgesneden of gepeld. Sommige in een dwarsdoorsnede, andere in parten. In hetzelfde groepje wordt nu een nieuw stilleven samengesteld. De procedure is dezelfde als bij de vorige les: eerst beschrijven met behulp van een zoekertje, daarna een opzet maken en tot slot goed afwerken in kleur. Licht-donker effecten eventueel met gum en tekenpotlood. De twee opdrachten worden bij elkaar gezocht en gezamenlijk nabesproken. Het thema buiten- en binnenkant kan in een klasgesprek ook veel breder worden bekeken waardoor er andere leerstofgebieden bij betrokken worden.

Buitenkant-binnenkant, 11 jaar